

Till: Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Med e-post ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.med@regeringskansliet.se

Remissvar

”Ett hållbart mediestöd för hela landet” (Ds 2022:14)

Dnr: Ku2022/01230

NWT Media AB har getts tillfälle att yttra sig över rubricerad promemoria och får anföra följande:

Sammanfattning

- NWT Medias principiella ståndpunkt är att fria och oberoende medier också bör stå fria från staten och därmed heller inte vara beroende av statliga bidrag eller olika former av mediestöd för sin verksamhet.
- NWT Media föredrar indirekta stöd som kan hjälpa till under transformationen mot digitala intäkter. Frågan om ett kvalificerat momsundantag för allmänna nyhetstidningar bör på nytt snabbutredas i Regeringskansliet.
- NWT Media vill betona det public service-liknande uppdrag som flera lokala titlar har på sina orter. Särskilt under en övergångsperiod blir det uppdraget ekonomiskt krävande när tidningsföretagen både har kostnader för en papperstidning och en nödvändig satsning på digital omställning. Det bör regelverket för mediestöd ta hänsyn till.

Om NWT Media AB

NWT Media AB är ett dotterbolag till NWT Gruppen AB. NWT Media bedriver medieverksamhet i Värmland, Dalsland och Skaraborg. Företaget ger ut 15 prenumererade dagstidningar med tillhörande nyhetssajter, samt gratistidningen Götene Tidning.

Samtliga titlar spelar en viktig roll för den lokala informationsspridningen på respektive ort. I många fall är också tidningarna det enda verkamma medieföretaget på orten och spelar också en viktig roll för den lokala demokratin.

NWT Medias synpunkter

1. Principiell inställning till mediestöd

NWT Medias principiella ståndpunkt är att fria och oberoende medier också bör stå fria från staten och därmed heller inte vara beroende av statliga bidrag eller olika former av mediestöd för sin verksamhet. Det finns stora demokratiska värden med oberoende medier som på nationell, regional och lokal nivå står fria från den politiska makten och kan granska beslut och hålla personer med politisk, ekonomisk eller juridisk makt ansvariga.

Ur ett historiskt perspektiv kan det också vara värt att påminna om att tryck- och yttrandefriheten med en fri press föregick den politiska demokratin i Sverige. Tryck- och yttrandefriheten är att betrakta som en förutsättning för demokratin.

Både det historiska perspektivet och betydelsen av fristående medier som är skilda från statsmakten är viktigt att ha med sig i framtiden där man inte alltid kan förutsätta politisk stabilitet i samhället. Särskilt i orostider är det viktigt att ha en tydlig boskillnad mellan den politiska makten och massmedias roll som en självständig och fristående aktör i samhället.

Mediemarknaden idag befinner sig i ett transformativt skede med en tydlig övergång till digitala intäkter, samtidigt som mediehusen upprätthåller och bär kostnader för en dyr printproduktion och distribution. För NWT Media innebär det att samtidiga kostnader för omfattande satsningar på att digitalisera verksamheten paras med en fortsatt kostnad för produktion av papperstidningen, samt en ökad kostnad för distributionen av densamma. Utmaningen är särskilt stor på mindre orter och glesbygd där digitaliseringen också går långsammare.

Våra möjligheter att i den omställningen öka våra läsarintäkter störs även av den omfattande satsning på textbaserat innehåll som främst SVT idag bedriver. Statens omfattande finansiering av Public Service blir i det avseendet direkt marknadsstörande.

På framför allt de mindre orter där NWT Media är verksam är våra titlar den enda nyhetsförmedlaren med lokal närvaro. Det gör att vi spelar en avgörande roll för att förse läsarna i samhället med lokal journalistik, lokal debatt och relevant samhällsinformation. Även den granskade rollen i den lokala demokratin är värd att understryka. Dock är de ekonomiska förutsättningarna för medieverksamhet på dessa orter begränsade. Tillhandahålls lokalt innehåll dessutom gratis via appar och textbaserade nyhetssajter som finansieras av skattepengar minskar ytterligare våra möjligheter att långsiktigt finansiera lokal journalistik på dessa orter.

NWT Media har därför sett stödet för så kallade "vita fläckar" som en möjlighet att bevara en viktig struktur när branschen befinner sig i en transformation. Vår verksamhet på dessa orter är i ordets rätta betydelse ett public service-uppdrag.

På den punkten delar NWT Media utgångspunkten i mediestödsutredningen där ett tidigare fokus på "mångfald" snarast ska övergå till ett fokus på att upprätthålla en demokratisk infrastruktur med lokala medier med tillräcklig ekonomisk bärkraft för att ta sig igenom den digitala transformationen.

På sikt är det också viktigt att uppnå en konkurrensneutralitet främst mot Public Service där spelreglerna är tydliga och där de fria mediernas roll för att upprätthålla den lokala mediestrukturen respekteras.

2. Direkta vs indirekta stöd

Mot bakgrund av de ekonomiska utmaningar som finns i mediebranschen förordar NWT Media indirekta stöd i förhållande till olika former av direkta stöd. Indirekta stöd i form av exempelvis ett kvalificerat momsundantag eller nedsatt arbetsgivaravgift för anställda i medieföretag skulle öka förutsättningarna för branschen att bättre möta utmaningarna i den nuvarande omställningen.

Fördelen med generella förbättringarna för branschen är dessutom att det viktiga oberoendet till staten lättare kan upprätthållas.

NWT Media ansluter sig därför till de synpunkter som Tidningsutgivarna (TU) har anfört i sitt remissyttrande angående ett kvalificerat momsundantag.

NWT Media delar uppfattningen att ett kvalificerat momsundantag skulle vara av oerhörd stor betydelse för branschen och förordar liksom TU att Regeringskansliet i den fortsatta beredningen på nytt snabbutreder momsfrågan med den tydliga ansatsen att ett kvalificerat momsundantag för allmänna nyhetstidningar ska genomföras.

Alternativt kan andra typer av generella förbättringar övervägas, exempelvis sänka arbetsgivaravgifter för redaktionellt anställd personal.

NWT Media vill betona att det kvarvarande stödutrymmet, som återstår när ett indirekt stöd räknats bort, i första hand riktas mot lokala titlar mot bakgrund av utredningens huvudfokus att upprätthålla en demokratisk infrastruktur med lokala medier.

3. Direkta synpunkter på förslaget

När det gäller direkta synpunkter på förslaget ansluter sig NWT Media i allt väsentligt till de synpunkter som Tidningsutgivarna (TU) har anfört i sitt yttrande.

Dock vill NWT Media särskilt understryka några punkter.

- NWT Media instämmer i den ändrade inriktningen från ett mångfaldsmål till att säkra att det åtminstone finns en nyhetsredaktion på orten med ekonomisk bärkraft. NWT Media instämmer vidare i behovet av färre och enklare stödformer. Vår principiella hållning är att indirekta stöd rent generellt är att föredra.
- NWT Media vill även avstyrka att införa ett så kallat demokratimål för att kunna få tillgång till mediestöd. Att ett sådant mål införs innebär i nästa steg att det blir upp till den beslutande myndigheten att avgöra om ett nyhetsmedium uppfyller ställda villkor eller inte. Här öppnar man upp för skönsmässiga bedömningar som inte står i överensstämmelse med den svenska tryck- och yttrandefrihetstraditionen. Även skrivningarna om att en ansvarig utgivare som tidigare dömts för hets mot folkgrupp eller något annat tryck- och yttrandefrihetsbrott per automatik skulle diskvalificera mediet från mediestöd är problematiska. Vi vill samtidigt understryka att det är viktigt att inte blanda samman villkoren för mediestöd med det medieetiska systemet. Konsekvenserna av en sådan sammanblandning är enbart negativa för möjligheterna att upprätthålla ett självreglerande medieetiskt system.
- NWT Media vill betona att begreppet ”god användarförankring” är centralt. Vi vill liksom TU dels peka på att begreppet måste definieras digitalt, dels att steget från dagens nedre gräns på 1 500 exemplar upp till 3 000 exemplar är för stort, vilket kan riskera att viktiga lokala titlar faller under den nedre gränsen.

- NWT Media vill framhålla att en behovsprövning där lönsamheten över tid ska bedömas måste utgå från den nuvarande mediestrukturen. NWT Media ger idag ut ett antal titlar som betraktade som egna resultatenheter inte är lönsamma. En förutsättning för att de ska fortsätta att utkomma är att de ingår i en större koncern som kan hantera övergripande kostnader och där synergieffekter kan säkerställa en fortsatt lokal redaktionell närvaro.
- NWT Media instämmer med TU i att kravet på ”synnerliga skäl” för att allmänna nyhetsmedier som inte har behov av ekonomiskt stöd för den redaktionella verksamheten också ska kunna få utökat redaktionsstöd riskerar att bli allt för högt ställt. NWT Media förordar att ordet ”synnerliga” stryks. En sådan förändring skulle ge möjlighet för mediehus som i grunden inte har behov av ekonomiskt stöd att även fortsättningsvis ge orter med svaga ekonomiska förutsättningar tillgång till en fungerande lokal nyhetsjournalistik. Vi vill även betona möjligheten till att sådana beslut kan vara fleråriga. Det skapar långsiktiga förutsättningar för ett åtagande mot såväl läsare som medarbetare.
- NWT Media vill avslutningsvis betona vikten av att beslut om stöd ska kunna överklagas. Det är en viktig rättssäkerhetsfråga att beslut om mediestöd kan överprövas.

Karlstad 2022-09-28

Victoria Svanberg,
Ordförande för NWT Media

Sture Bergman,
VD för NWT Media

Mikael Rothsten,
Mediechef, NWT Media